

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

Conferința Științifică internațională
TRADIȚIE ȘI INOVARE ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ, EDIȚIA a XIII-a

„BIBLIOTECILE UNIVERSITARE ȘI INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ: PARTENERI ÎN EDUCAȚIE ȘI CERCETARE”

în cadrul Secțiunii:
BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE INFORMĂRII

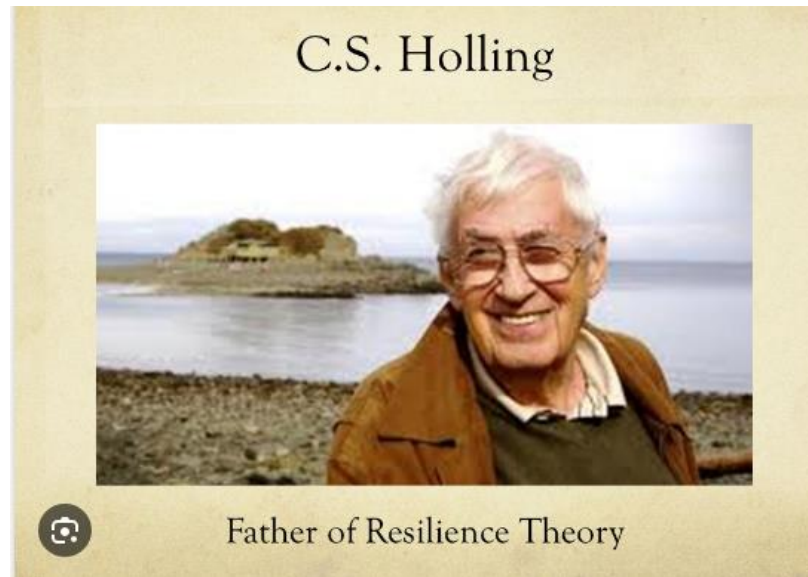
10-11 octombrie 2024

Reziliența Bibliotecii Științifice a USARB: reflecții asupra practicilor proprii

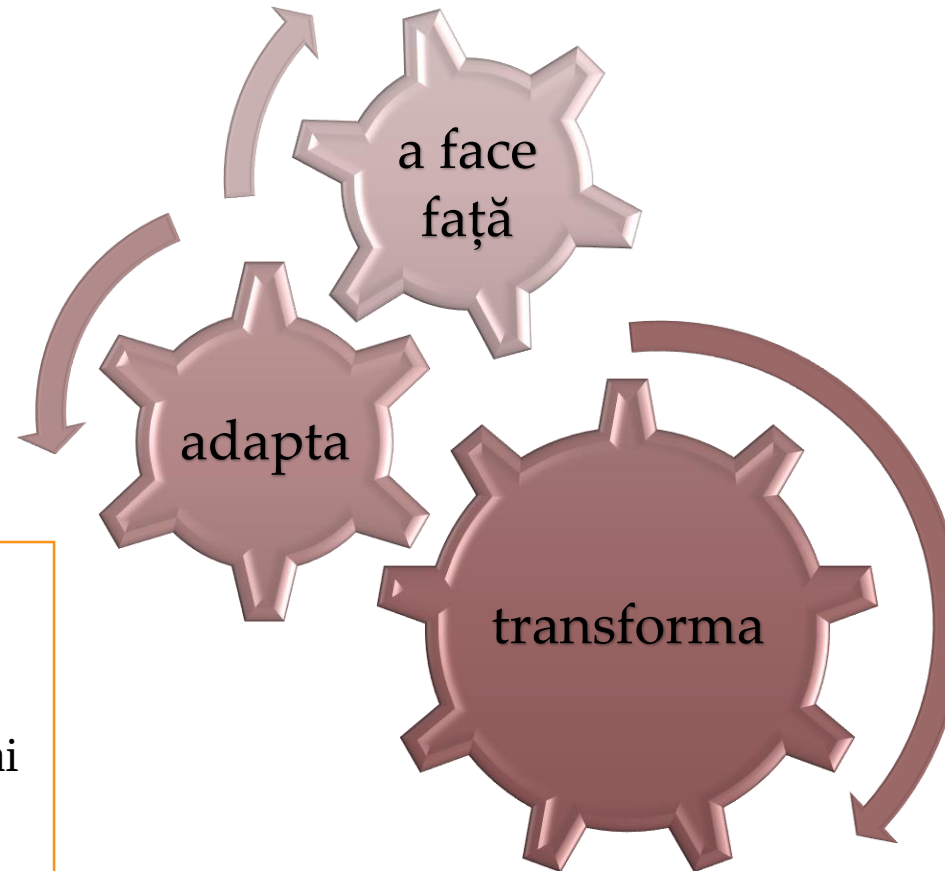

VALENTINA TOPALO, bibliotecară principală, Centrul Manifestări Culturale, Centrul de
Documetare a ONU, Centrul de Informare a Uniunii Europene

REZILIENȚĂ – DEFINIȚII COMUNE

Termenul „Reziliență” a fost introdus pentru prima dată ca termen ecologic descriptiv de către C.S. Holling în 1973 în lucrarea sa fundamentală, după care a fost adesea redefinit și extins prin dimensiuni euristice, metaforice sau normative. Reziliența provine din termenul latin resilio, „a se întoarce, a ricosa, a ieși în evidență, a face față schimbărilor, a se adapta, a rezista, a transforma, a schimba”.

Pe parcursul celor 79 de ani de activitate, Biblioteca Științifică a USARB tinde a fi, cu întreg pachetul de activități și inovații, în mijlocul comunității în schimbare, asumându-și anual reziliența ca prioritate .

Reziliența în bibliotecă este un proces complex care necesită un angajament pe termen lung din partea tuturor părților implicate. De la conducerea instituției la angajați și comunitate, toți trebuie să colaboreze pentru a construi un sistem care nu doar că supraviețuiește, ci să prospere în fața schimbărilor

CONSTRUIREA ȘI RECUNOAȘTEREA REZISTENȚEI

REZILIENȚA ȘI MANAGEMENTUL BIBLIOTECII

Ne aflăm într-un proces de transformare digitală care solicită dezvoltarea rezilienței operaționale – esențială pentru atingerea succesului și a competitivității.

Managementul bibliotecii academice se confruntă cu multiple provocări, iar solicitările de reziliență sunt din ce în ce mai frecvente. Managementul bibliotecii sprijină reziliența angajaților prin comunicare, formare și implicare activă. Crearea unui mediu în care personalul se simte valorificat și sprijinit conduce, în final, la îmbunătățirea serviciilor și a satisfacției utilizatorilor.

Planul și Raportul anual de activitate conțin concluzii bazate pe evaluările și cercetările interne ale bibliotecii, care să arate în ce măsură personalul a reușit să depășească provocările și să contribuie la obiectivele strategice ale instituției.

Acestea include evaluări asupra productivității, calității serviciilor, nivelului de satisfacție a angajaților și utilizatorilor, dar și recomandări pentru îmbunătățirea viitoare.

REZILIENȚA BIBLIOTECII DEPINDE ATÂT DE EFORTUL COLECTIV AL ECHIPEI, CÂT ȘI DE CEL INDIVIDUAL AL FIECĂRUI BIBLIOTECAR

Bibliotecarii universitari sunt rezilienți, au capacitatea de a-și păstra energia când se află sub presiune constantă; răspund eficient și echilibrat în fața factorilor stresanți; au abilitatea de a-și utiliza experiența dobândită în trecut pentru a rezolva problemele aducătoare de schimbare; au capacitatea de a-și reveni rapid după eșecuri; au puterea de a se reinventa atunci când ceva în viața lor nu mai funcționează. E important să menționăm că reziliența nu se obține peste noapte, ci are nevoie de un exercițiu constant.

Reușita are loc dacă avem încredere în sine, stimă de sine, imagine de sine. Dacă aceste concepte despre sine sunt puternice, solide, pozitive și sănătoase, putem conta pe capacitatea colectivului nostru de a învăța deprinderi valoroase care ajută să devenim tot mai rezilienți cu o gamă vastă de talente, abilități și puncte forte pentru reziliență.

REZILIENȚA ȘI PRACTICILE PROPRII

Regândirea și reproiectarea activităților: planurile anuale de activitate sunt adaptate pentru a răspunde provocărilor actuale, precum: Programe educaționale inovatoare, Activități culturale și științifice orientate spre nevoile contemporane

Dezvoltarea rezilienței informaționale: eforturile pentru a facilita accesul la informație prin: Platforme online și baze de date, Programe de formare pentru utilizatori, pentru a-i ajuta să navigheze și să acceseze resursele digitale.

Reziliența culturală: Programe, proiecte care susțin și promovează cultura, istoria și tradițiile locale prin activități care îmbină trecutul cu noile tehnologii

Proiecte și Inițiative Noi

```
graph TD; A[Proiecte și Inițiative Noi] --> B[Organizarea de evenimente științifice și culturale în format hibrid sau online.]; A --> C[Inițiativele de conservare și păstrare a patrimoniului cultural]; A --> D[Colaborările internaționale pentru extinderea resurselor disponibile];
```

Organizarea de evenimente științifice și culturale în format hibrid sau online.

Inițiativele de conservare și păstrare a patrimoniului cultural

Colaborările internaționale pentru extinderea resurselor disponibile

- aceste practici de reziliență au influențat pozitiv utilizatorii bibliotecii, crescând accesibilitatea la resurse, îmbunătățind calitatea serviciilor și sporind gradul de satisfacție al utilizatorilor.

SERVICII ȘI PRODUSE INFORMAȚIONALE MODERNE

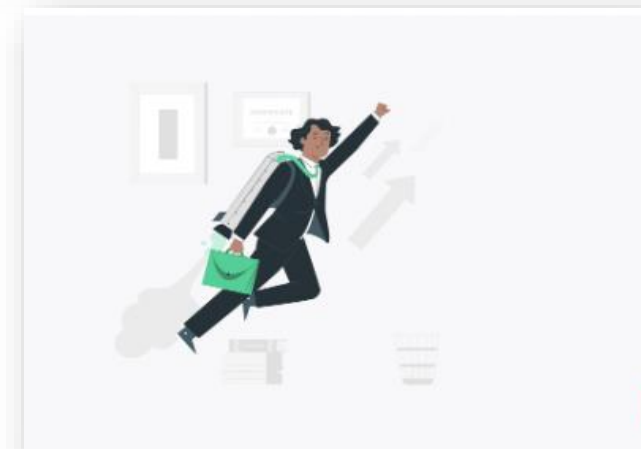
- **Servicii documentare și bibliografice:** Oferirea de suport informațional prin intermediul cercetării și furnizării de date bibliografice.
- **Servicii bibliometrice,** cum ar fi determinarea indicelui Hirsch cu ajutorul softurilor specializate precum *Publish or Perish*, *Google Scholar* și *ID ORCID*, sunt esențiale pentru evaluarea impactului academic și cercetării științifice.
- **Servicii de comunicare și socializare:** Organizarea de activități interactive, cum ar fi ture ghidate, consultații pentru orientarea în spațiile funcționale ale bibliotecii, precum și diverse activități culturale, educative și științifice. Acestea îmbogățesc experiența utilizatorilor și promovează o interacțiune mai strânsă cu resursele bibliotecii.
- **Formare și dezvoltare:** Sesiunile de traininguri, workshop-uri sunt concepute pentru a oferi utilizatorilor competențele necesare în utilizarea resurselor informaționale și a instrumentelor digitale, contribuind astfel la dezvoltarea lor profesională și personală.

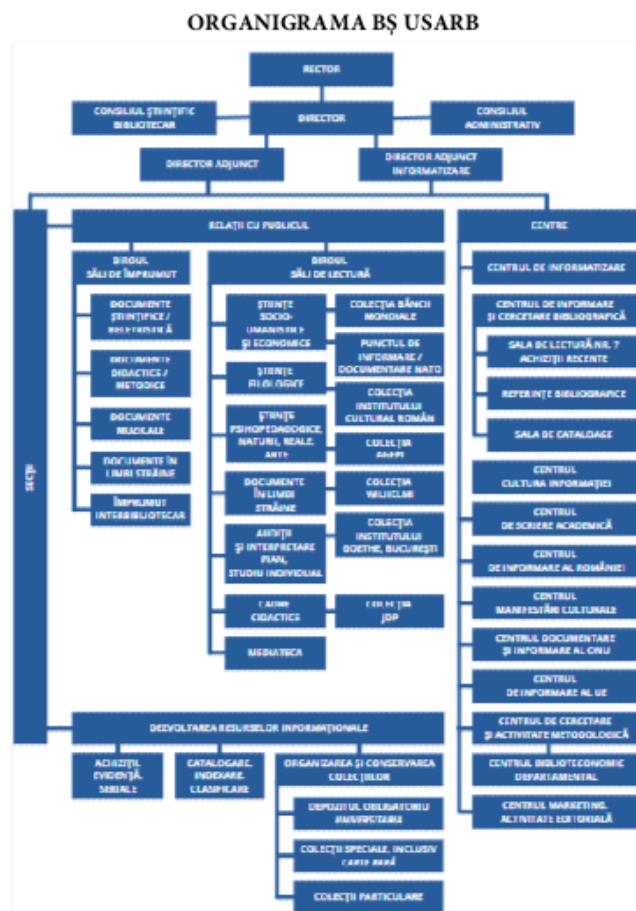
EFORTUL INDIVIDUAL ÎN ASIGURAREA CONTINUITĂȚII ȘI DEZVOLTĂRII BIBLIOTECII

Reziliența personală a fiecărui bibliotecar contribuie la **fortificarea rezilienței colective**.

- Un bibliotecar rezilient este un sprijin important pentru echipă, aducând idei noi și o atitudine pozitivă în situații dificile.
 - Participă la activități de formare și perfecționare profesională care sprijină dezvoltarea rezilienței personale, cum ar fi cursuri de specialitate, participarea la conferințe sau schimburi de experiență cu alte instituții.
-
- Un bibliotecar rezilient își asumă schimbarea ca o oportunitate de dezvoltare și nu ca un obstacol. Este proactiv în abordarea noilor situații și contribuie la găsirea de soluții în contexte imprevizibile.
 - **Unii au Autonomie și responsabilitate:** Abilitatea de a lucra independent, dar și în echipă, asumându-și responsabilitatea pentru deciziile și acțiunile întreprinse.
 - **Încredere în propriile forțe:** Menținerea unei atitudini pozitive și orientarea spre soluții în fața problemelor.

Raportul scoate în evidență faptul că **încrederea** în organizarea și coordonarea acestor structuri nu este doar un obiectiv organizațional, ci și o **convingere colectivă** care este consolidată prin leadership eficient și practici etice.

Încrederea în organizarea muncii

- **în Secții și Centre :**
 - **Relații cu Publicul, Centrul de Informatizare: Centrul de Informare și Cercetare Bibliografică: Centrul Cultura Informației, Centrul de Informare al României, Centrul de Documentare a ONU, Centrul de Informare al Uniunii Europene, Centrul de Manifestări Culturale, Centrul Biblioteconomic Departamental, Centrul Marketing. Activitate Editorială.**
- Acestea sunt esențiale pentru interacțiunea directă cu utilizatorii și pentru asigurarea accesului la resursele bibliotecii. Organizarea eficientă și comunicarea deschisă contribuie la o experiență pozitivă pentru utilizatori și la consolidarea încrederii în serviciile oferite de bibliotecă.
- **Dezvoltarea resurselor informaționale:** Crearea și dezvoltarea colecțiilor de resurse informatice, fie că este vorba de surse fizice sau digitale, sunt parte integrantă a activității bibliotecii. Această secțiune reflectă investiția în accesul la resurse actuale și relevante pentru cercetare și educație, ceea ce sprijină dezvoltarea continuă a utilizatorilor.

Colaborarea între echipele de management și personalul bibliotecii pentru a asigura o comunicare eficientă și o implicare activă în procesul decizional, contribuind astfel la îmbunătățirea serviciilor

Arhiva electronică instituțională – ORA USARB(Open Research Archive) este arhiva electronică instituțională a bibliotecii, care joacă un rol vital în colectarea, păstrarea și distribuirea resurselor academice și științifice produse de instituție. Arhiva facilitează accesul deschis la cercetări și publicații, promovând transparența și accesul universal la cunoștințe. Prin aceasta lucrările academice sunt organizate și arhivate electronic, ceea ce contribuie la vizibilitatea globală a producției științifice a USARB.

Promotorii resurselor info-documentare din cadrul bibliotecii au rolul de a populariza resursele disponibile în cadrul bibliotecii și de a facilita accesul utilizatorilor la acestea. Acești promotori contribuie la alfabetizarea informațională a utilizatorilor, sprijinindu-i să navigheze eficient prin multitudinea de resurse, atât fizice, cât și digitale. Aceștia au un impact semnificativ asupra modului în care utilizatorii percep și valorifică serviciile info-documentare oferite de bibliotecă

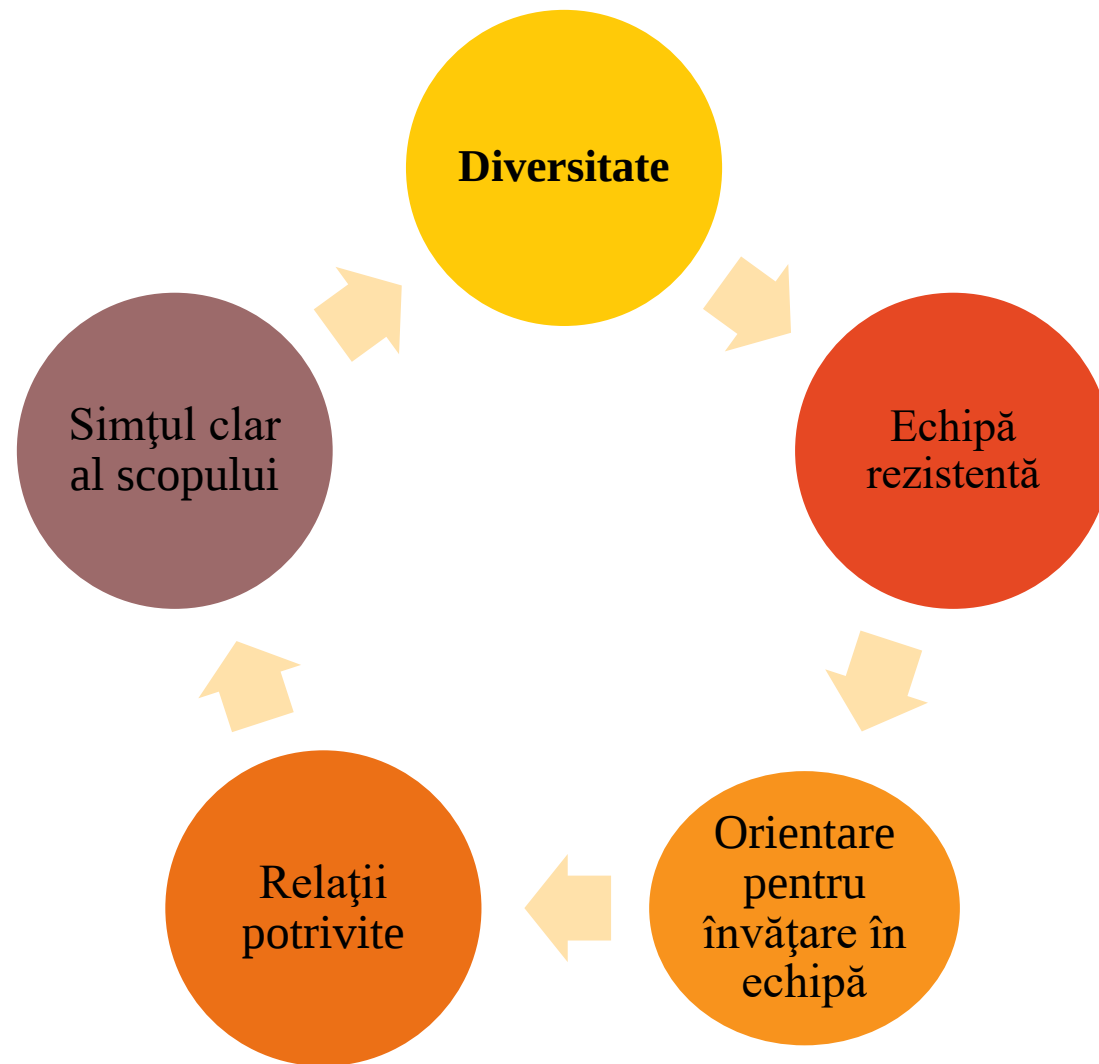
Descrierea analitică implică o metodă detaliată de catalogare și indexare a materialelor bibliografice și info-documentare. Acest proces permite utilizatorilor accesul facil la conținutul specific al resurselor, oferind o imagine clară asupra relevanței și aplicabilității lor în cercetare. Descrierea analitică este un element esențial în sistemele moderne de bibliotecă, facilitând accesul rapid și organizat la informații.

Virtualizarea serviciilor info-documentare este un proces prin care bibliotecile își extind și își adaptează serviciile tradiționale într-un format digital, accesibil online. Acest proces a devenit deosebit de important în contextul schimbărilor tehnologice și al pandemiei, care au accelerat nevoia de servicii digitale. Virtualizarea include accesul online la cataloage, baze de date, resurse digitale și platforme de instruire și suport. Prin aceasta, biblioteca poate să ofere utilizatorilor acces la resursele sale indiferent de locație, îmbunătățind considerabil experiența de utilizator și eficiența serviciilor.

CALITĂȚILE ECHIPEI REZISTENTE

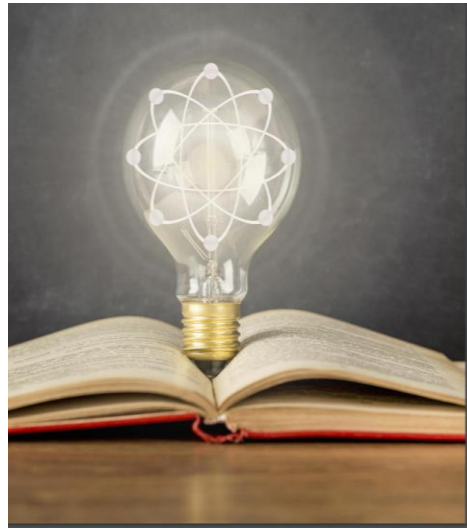
Calitățile unei echipe rezistente sunt elementele care contribuie la capacitatea colectivului de a face față provocărilor și de a se adapta cu succes la schimbări.

Învățarea în echipă este vitală, membrii împărtășind cunoștințe și dezvoltându-și abilitățile reciproc, ceea ce le îmbunătățește capacitatea de a rezolva probleme. **Relațiile pozitive** bazate pe încredere și sprijin contribuie la coeziunea echipei, facilitând o comunicare deschisă. Un **scop comun clar** este crucial, asigurând alinierea eforturilor și menținerea motivației. **Diversitatea** în echipă, în termeni de gândire și experiență, aduce soluții inovatoare și crește adaptabilitatea. În final, o **echipă rezistentă** reușește să facă față provocărilor și să rămână productivă, datorită unei culturi care promovează învățarea, colaborarea și sprijinul reciproc.

Reziliența este capacitatea unui sistem, a unei întreprinderi sau a unei persoane de a-și menține scopul principal și integritatea în fața unor circumstanțe dramatic schimbate.”

Andrew Zolli, directorul executiv și curatorul PopTech, de la @Planet. <https://www.planet.com/pulse/chief-impact-officer/>

Totuși, cum să fim mai rezilienți? Ne gândim la ce se va întâmpla în viitor cu bibliotecile. Ne imaginăm cum va fi viitorul biblioteconomic.

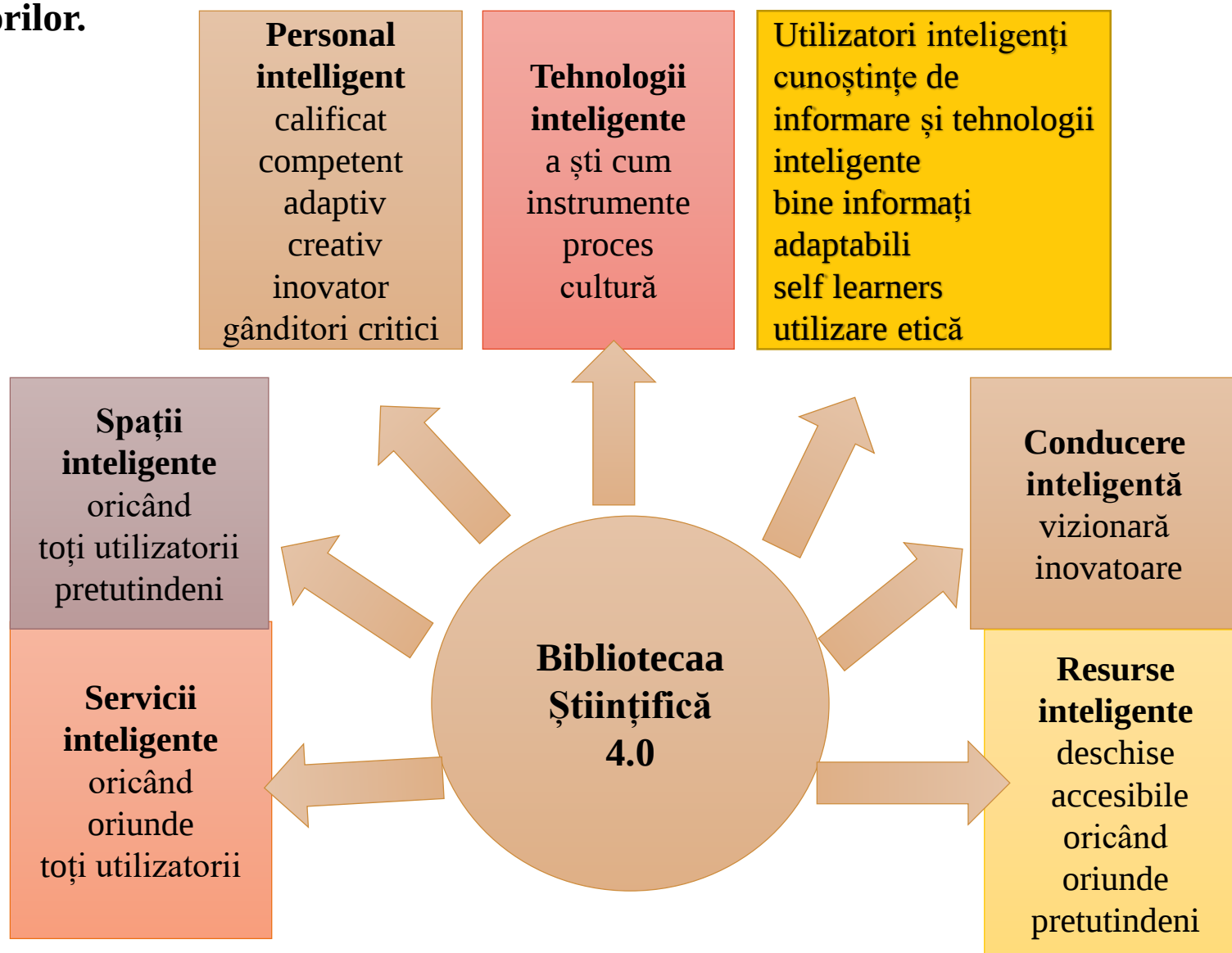
- Transformarea bibliotecarului în contextul e-științei și cercetării, așa cum este prezentată în Biblioteca Științifică a USARB (Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți), reflectă o abordare inovatoare și multidimensională a rolului bibliotecarului. Utilizarea tehnologiilor emergente, inclusiv inteligența artificială (AI), redefineste nu doar rolurile tradiționale, ci și serviciile oferite de bibliotecă.

Câteva aspecte cheie ale acestei schimbări:

- **1. Servicii de asistență pentru cercetarea bazată pe AI**
- Bibliotecarii devin parteneri activi în cercetarea utilizatorilor, oferind suport creativ și soluții inovatoare. Acest rol implică nu doar sprijinirea activităților de documentare, ci și:
- **Utilizarea AI** pentru a oferi acces la informații avansate și analize de date.
- **Sisteme integrate și ciber-fizice**, cum ar fi Internetul Lucrurilor (IoT), cloud computing și securitatea rețelelor, care devin componente esențiale în administrarea resurselor bibliotecii.

Servicii inteligente, concentrate pe progresele tehnologice și evoluția rolurilor bibliotecarilor și utilizatorilor.

CONCLUZIE

- În concluzie, subliniem importanța continuării dezvoltării rezilienței bibliotecii, cu accent pe inovație și sustenabilitate, pentru a răspunde nevoilor viitoare ale comunității academice.
- Acceptarea faptului că dificultățile sunt parte a existenței umane ne ajută să ne adaptăm, să ne îmbunătățim și să ne sprijinim unii pe alții în căutarea unui viitor mai bun.
- În cele din urmă, prin dezvoltarea rezilienței individuale și colective, contribuim la construirea unei societăți care valorizează nu doar supraviețuirea, ci și prosperitatea și binele comun.
- Această abordare nu doar că ne face mai puternici, dar ne și inspiră să acționăm cu empatie și responsabilitate față de cei din jur, promovând o cultură a sprijinului și solidarității.

- **MULȚUMESC PENTRU ATENȚIE!**
- **E-mail:valeandrew@gmail.com**